

The Association Between Religious Attitude and Optimism in Students of Nursing and Paramedicine Faculty of Jahrom University

Leyli Mosallanejad^{1,*}; Zohre Badiye Peyma¹; Yaser Mahmoodi¹

¹Mental Health Department, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, IR Iran

*Corresponding author: Leyli Mosallanejad, Jahrom University of Medical Sciences, Motahari Avenue, Jahrom, P.O. Box: 74148, IR Iran. Tel: +98-9177920813, E-mail: mosslla_1@yahoo.com

Received: July 30, 2013; Accepted: August 20, 2013

Background: Religion as one of the most important factors animates human values, and individual behaviors and experiences. Therefore, religion and its effects in psychology have been among investigation issues in social science for a century.

Objectives: This study was performed to assess the association between religious attitude and optimism in students of Nursing and Paramedicine Faculty of Jahrom University of Medical Sciences.

Materials and Methods: This was a descriptive analytic study. Study population was 370 students selected by census sampling from all students of this faculty. Gathering data tools were religious attitude questionnaire (Golriz and Brahani 1974) and life orientation test questionnaire (LOT-R).

Results: There was a meaningful association between religious attitude and optimism ($P = 0.03$, $r = 0.62$). Religious attitude and optimism were different in both genders based on the field of study.

Conclusions: It is suggested to consider practical programs to maintain religious believes in students.

Keywords: Religion; Nurseries; Para Medicine Students; Optimism

1. Background

Religious in its Latin root means “combining together” and being religious means to consent systematized religious beliefs and behaviors. Religion as one of the important factors, animates the human values, behaviors and experiences (1). Therefore, it is up to a century that religion and its effects in psychology are among investigated issues in social science (2). For instance, Freud believes that religion and faith form the worldview, enliven the life, encompass life goal and lessen psychological disorders (3).

In addition, there is wonderful power in faith in god, which gives a spiritual power to human, helps him in life and affects his thoughts positively (4). Behaviors such as worship and reliance offer tranquility by providing hope and encouraging positive views, because hope to god helps in difficult circumstances, providing with spiritual support and a sense of belonging to a superior power are all among ways which religious people employ to undergo less stress and anxiety (5). Optimism as a positive human characteristic has gained lots of attention in the last two decades and could be one of the defensive aspects of individual model. Optimism refers to convergence in which positive outcomes are expected and these outcomes are considered as constant, general and internal factors (6). In other words, optimism is an approach or behavior related to social or non-social future, and the

inspector picks its benefits or satisfying parts for himself according to social acceptance. Nevertheless, optimism is not seeming positive thinking, but optimists are able to solve the problems and act more successfully against difficulties. They would not be passive when facing with difficulties, go on with scheduling and have a positive approach; hence, optimism together with trying and problem solving are necessary for success, popularity, health and even longer life and elimination of harmful situations (7, 8). Therefore, if human concepts come together with a positive view of himself and positive thinking for future, there become more benefits in managing tides of life and handling stress-inducing incidents and threats, leading to more positive outcomes (6).

Psychiatrists believe that a half of variables associated with mental health of a mature human are determined by religious believes (9). Religion as a part of confronting process, is able to influence on the evaluation of individual from threatening element and redefining the problem effectively. Moreover, religion can help individual to overcome his emotions in stressful circumstances and effort hopefully. Religion even affects individual interpretations from the outcomes of life incidents (10). In this regard, Sethi and Seligman (1993) assessed optimism and religious beliefs. Their results indicated that those with a religious fundamentalism are more optimistic

than those religious moderators and liberals (2). Shahni yeylagh and colleagues (1994) assessed the causative relationship between religious beliefs, optimism, mental health and physical health. Their results indicated that associations between religious beliefs and optimism, optimism and mental health and mental health and physical health are meaningful (6). Although Asgari performed a study on 200 students and showed meaningful associations between optimism and spiritual health, and spiritual beliefs and spiritual health (4).

2. Objectives

As mentioned above, the present investigation aimed to evaluate the association between religious beliefs and optimism in Nursing and Paramedicine Faculties of Jahrom University of Medical Sciences.

3. Materials and Methods

In this descriptive analytic study, students of Nursery and Para-medicine faculty including 370 nursing, anesthesiology and operating room technicians were recruited by census method. Data was gathered by using a three-part questionnaire; in the first part, demographic characteristics, field of study and other students' information; in the second part religious beliefs (Religious Attitude Questionnaire, Golriz and Boraheni 1974) were asked. Religious Attitude Questionnaire includes 25 questions with a five Likert scale (0 to 4). Total score of this questionnaire is 100. Answers included "completely agree", "agree", "relatively agree", "no idea", and "disagree". Seventy six to 100 indicated a perfect religious attitude, 51 to 75 as good attitude, 26 to 50 as average, and 25 and lower, as low attitude. The study validity was approved by a correlation coefficient of 0.80 by using Allport-Vernon-Lindzey test. The known group method was used to assess the questionnaire reliability, and there was a meaningful difference between the means of the two religious and normal groups, also the results showed differences between the two groups. This questionnaire was re-evaluated in the recent years. The questionnaire reliability was 0.63 by using spearman-brown method and its validity was 0.248. The third part of the questionnaire included some questions about optimism (Life Orientation Test, LOT-R). This test (Scheier, M. F., Carver, C. S., and Bridges 1994) is the short version which assesses individual differences regarding optimism and pessimism; for instance, "in uncertain times I always expect the best thing". Participants were asked to answer each question by a five Likert scale including 0 (completely disagree) to four (completely agree). This scale included three items about optimism, three items about pessimism and four scattered items (perverted items about another test, which was not the goal of this study, and just applied to minimize sensitivity regarding the main items). After reversing the score of pessimism, the overall score of optimism was calculated by

Table 1. Frequency Distribution of Religious Attitude Among Students

Religious Attitude	Frequency (%)
Poor	6 (2.4)
Moderate	214 (83.9)
Good	32 (12.5)
Perfect	3 (1.2)
Total	288 (100)

Table 2. Frequency Distribution of Optimism in Students

Optimism	Frequency (%)
Low	1 (0.4)
Moderate	36 (13.2)
Good	156 (60.7)
Perfect	70 (25.7)
total	272 (100)

Table 3. Frequency of Study Variables Based on Demographic Factors^a

Dependent Variable	Religious Attitude	Optimism
Gender		
Male	45.4 ± 8.63	28.2 ± 5.44
Female	40.33 ± 9.97	25.68 ± 5.39
T	4.18	3.77
P	0.001	0.001
Field of Study		
Nursing	41.86 (10.16)	26.16 (5.66)
Operating room technician	44.90 (7.04)	26.23 (5.77)
Anesthesiology technician	41.45 (11.58)	24.36 (4.7)
Emergency student	45.92 (9.4)	27.25 (4.65)
F	2.21	2.81
P	0.06	0.02
Marital status		
Married	42.37 ± 11.86	27.35 ± 4.1
Single	42.10 ± 8.9	26.6 ± 5.7
T	0.15	0.76
P	0.90	0.33

^a Data are presented as mean ± SD or No. (%).

adding optimism and pessimism scores. Higher scores (LOT-R) indicates more attitude to positive results rather than negative ones. Scheier and Carver (1985) found an alpha Cronbach of 76% and test-retest reliability of 79% (by a 4-week interval) for a group of students. For evaluating the convergence validity score in Iran, the correlation coefficient of LOT-R was assessed by five factors of hopeless scale (Goodarzi 2002). Alpha Cronbach for the present test was 60%.

The questionnaire was dispersed after a briefing meeting and providing adequate information to students willing to participate in the study, and was collected after filling it. Gathered data was analyzed using descriptive

statistical tests including frequency, mean and standard deviation by using SPSS.

4. Results

From 288 who completed the questionnaire, 112 (38.9%) were male and 176 (61.1%) were female; 47.6% were nursing students, 22.6% were operating room technicians, 23.9% were anesthesiology technicians and the others were emergency students with 5.9%; 12.5% were married and 85.8% were single. Our results showed that religious attitude of most students was moderate (83.9%) and was good for 32 (12.5%), these results are presented below (Table 1). The results of this study indicated that most students had a good level of optimism (165, 60.7%) (Table 2).

There was a meaningful difference between religious attitude and age by calculating the correlation coefficient ($r = 0.43$, $P = 0.04$). Furthermore, association between religious attitude and gender ($r = 0.53$, $P = 0.02$), optimism and gender ($r = 0.69$, $P = 0.01$), and marriage and religious attitude ($r = 0.67$, $P = 0.01$) were meaningful. In addition a meaningful association was observed between religious attitude and optimism ($r = 0.62$, $P = 0.03$) (Table 3).

5. Discussion

The aim of this study was to assess the association between religious attitude and optimism in students of Jahrom University of Medical Sciences. Based on the results, there was a meaningful association between religious attitude and optimism. Our results were consistent with Sethi and Seligman (2), Kilpatrick and colleagues (11), Asgari and colleagues (4), Atari and colleagues (12), Shahni yeylagh and colleagues (6) who found a positive and meaningful association between the two variables. To define this it can be said that optimism provides a positive worldview, which animates the life; and this is the meaningfulness together with more hope and positive looking. Such a positive feeling can confront with daily life tensions. Religious beliefs, supporting and taking care of others and encouraging, verify personality characteristics such as altruism, kindness, and forgiveness, which these behaviors increase the coordination within the societies. It is of paramount importance that in no study non-religious people were more optimism than religious individuals (3). While it has been focused on positive association of religious with variables including happiness (13-16), mental health (17-19), quality of life and life satisfaction (20, 21). It should be note that some religions with inappropriate ordinances may play role as excessive restrictive social controlling factors, and be used to excite guilt, shame, fear or wrath and aggression (3).

Meaningful association between age and religious attitude is consistent with the findings of Zekoy and colleagues (22). In Zohor and Tavakoli investigation (9), students of associates degree and bachelor's degree had stronger religious attitude than those of master's degree

and general physicians, this finding is predicted by the complementary process of education and aging and seems to be consistent with this study. Nevertheless, in Sahrayian and colleague study (5), there was a negative association between age and religious attitude, which is not in line with the results of this study. Totally, investigations in this field yielded different results due to close age ranges of students, also sampling can be effective.

In addition, there was a statistically meaningful association between gender and religious attitude, which is consistent with the results of Zohor and Tavakoli (9) and Zekoy and colleague (22), but the difference was that in our study male students had a stronger spiritual attitude compared to females, while in the two mentioned studies, females attitude was more. Although comparing optimism of students of nursing, anesthesiology technicians, operating room technicians, and emergency students revealed meaningful differences, which was less focused in previous investigations.

References

- Omidvari S. Spiritual health; Concepts and Challenges. *J Qur'anic Res Interdisciplin*. 2008;1(1):5-17.
- Sethi S, Seligman MEP. Optimism and Fundamentalism. *Psychologic Sci*. 1993;4(4):256-9.
- Koenig HG. Religion and medicine II: religion, mental health, and related behaviors. *Int J Psychiatry Med*. 2001;31(1):97-109.
- Asgari P, Roshani K, Mehre M. The relationship between religious beliefs and Optimism with spiritual health of students at Ahvaz University. *New Finding Psychol*. 2009;10(4):27-39.
- Sahraian A, Gholami A, Omidvar B. The Relationship between Religious Attitude and Happiness in Medical Students in Shiraz University of Medical Sciences. *Horizon Med Sci*. 2011;17(1):69-74.
- Shahni Yeylagh M, Movahed A, Shokrkon H. The relationship between religious, optimism, mental health and physical health of shahid Chamran University. *J Educ Psychol, Shahid Chamran Univ*. 2004;3(1,2):19-34.
- Peterson C. The future of optimism. *Am Psychol*. 2000;55(1):44-55.
- Mardani Hamule M, Heidari H. The relationship between optimism and attachment styles with marital satisfaction in women. *J Nurs Midwif Urmia Univ Med Sci*. 2010;8(1):.
- Zohor A, Tavakoli A. Religious attitude among students in Kerman university of medical sciences in, 2001. *Armaghan Danesh*. 2002;7(28):45-53.
- Manzari Tavakoli A, Araghipour N. Relationship between religiosity and happiness among female students of Islamic Azad University of Kerman. *J Educ Psychol*. 2010;19(6):19-44.
- Kilpatrick R, Mays VM, Cochran SD, Calzo JP. . The relationship of religion/spirituality to optimism, perceived health status and HIV progression in seropositive African American men who have sex with men. *International AIDS Conference*. Los Angeles, United States. University of California, School of Public Health: 2004..
- Atary Y, Abbasi Sarcheshme A, Mehrbizade Honarmand M. Evaluation of simple and multiple relationships among religious attitude, optimism and attachment styles with marital satisfaction in married men students of Shahid Chamran University. *J Educ Psychol, Shahid Chamran Univ*. 2006;3(1):93-110.
- Baroun KA. Relations among religiosity, health, happiness, and anxiety for Kuwaiti adolescents. *Psychol Rep*. 2006;99(3):717-22.
- Francis LJ, Robbins M, White A. Correlation between religion and happiness: a replication. *Psychological Reports*. 2003;92(1):51-2.
- Abdel-Khalek AM, Lester D. A significant association between religiosity and happiness in a sample of Kuwaiti students. *Psychol Rep*. 2009;105(2):381-2.
- Lewis CA, Maltby J, Day L. Religious orientation, religious coping and happiness among UK adults. *Pers Individ Differ*. 2005;38(5):1193-202.

17. Rajabi M, Saremi AK, Bayazi MH. The Relationship between Religious Coping Patterns, Mental Health and Happiness. *Develop Psychol: Iran Psychol*. 2012;**8**(32):363-71.
18. Murakami R, Campos CJ. [Religion and mental health: the challenge of integrating religiosity to patient care]. *Rev Bras Enferm*. 2012;**65**(2):361-7.
19. Konkoly Thege B, Pilling J, Szekely A, Kopp MS. Relationship between religiosity and health: evidence from a post-communist country. *Int J Behav Med*. 2013;**20**(4):477-86.
20. Ferriss AL. Religion and the Quality of Life. *J Happiness Stud*. 2002;**3**(3):199-215.
21. Stavrova O, Fetchenhauer D, Schlosser T. Why are religious people happy? The effect of the social norm of religiosity across countries. *Soc Sci Res*. 2013;**42**(1):90-105.
22. Zakavi AA, Hosseini SH, Azadbakht M, Mohammadpour RA, Jalali H. Religious attitude of students of Mazandaran University of Medical Sciences in 2006-2007. *J Mazandaran Univ Med Sci*. 2008;**18**(66):87-91.

July 30, 2014

Research Article

همراهی نگرش مذهبی و خوش بینی در دانشجویان دانشکده پرستاری و پیراپزشکی جهرم

لیلی مصلی نژاد^{۱*}، زهره بادیه پیما^۲، یاسر محمودی^۳^۱ گروه بهداشت روان، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران^۲ گروه آموزش، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران^۳ کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران

* Corresponding author: Leyli Mosallanejad, Jahrom University of Medical Sciences, Motahari Avenue, Jahrom, P.O. Box: 74148, IR Iran. Tel: +98-9177920813, E-mail: mossla_1@yahoo.com.

Received: 30 Jul 2013; Revised: 20 Aug 2014; Accepted: 13 Apr 2014

مقدمه: کلمه مذهب در ریشه لاتین به معنای به هم پیوستن است و مذهبی بودن به میزان پذیرش باورها و اعمال مذهبی سازمان یافته اطلاق می شود. مذهب از مهمترین عواملی است که به ارزش های انسانی، رفتارها و تجربیات فرد معنا می دهد.

اهداف: این پژوهش با هدف بررسی همراهی نگرش مذهبی و خوش بینی در دانشجویان دانشکده پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی جهرم انجام گرفت.

مواد و روش ها: روش مطالعه توصیفی-تحلیلی بود و جامعه آماری پژوهش ۳۷۰ نفر بودند که با روش نمونه گیری سرشماری از کلیه دانشجویان این دانشکده انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها را پرسشنامه نگرش سنج مذهب (گلریز- براهنی ۱۳۵۳) و پرسشنامه آزمون جهت گیری زندگی (LOT-R) تشکیل داد.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که رابطه معنی داری بین نگرش مذهبی و خوش بینی وجود دارد ($P=0/03$ و $r=0/62$). نگرش مذهبی و خوش بینی در هر دو جنس و بر اساس رشته تحصیلی دانشجویان متفاوت است.

بحث و نتیجه گیری: بنابراین اجرای برنامه های کاربردی به منظور تقویت باورهای دینی و اعتقادات مذهبی در دانشجویان توصیه می گردد.

کلمات کلیدی: نگرش مذهبی؛ خوشبینی؛ دانشجو

۱- مقدمه

کلمه مذهب در ریشه لاتین به معنای به هم پیوستن است و مذهبی بودن به میزان پذیرش باورها و اعمال مذهبی سازمان یافته اطلاق می شود. مذهب از مهمترین عواملی است که به ارزش های انسانی، رفتارها و تجربیات فرد معنا می دهد (۱). از این رو، نزدیک به یک قرن است که مذهب و اثرات آن در روانشناسی از موضوعات مورد مطالعه علوم اجتماعی بوده است (۲). به عنوان مثال، فروید معتقد است دین و مذهب جهان بینی را شکل می دهند که به زندگی معنا داده و می تواند بیان دارنده هدف زندگی باشد و به سرکوب مشکلات روانی کمک کند (۳).

همچنین، در ایمان به خدا نیرویی خارق العاده نهفته که به انسان قدرت معنوی بخشیده، در تحمل مشکلات زندگی به او کمک می کند، و بر نحوه تفکر و اندیشه او تأثیر مثبت می نهد (۴). رفتارهایی مانند عبادت و توکل می توانند از طریق ایجاد امید و تشویق به نگرش های مثبت موجب آرامش

گردند، زیرا امیدواری به یاری خداوند در شرایط بحرانی، بهره مندی از حمایت های معنوی و احساس تعلق به منبعی والا، همه از جمله راهبرد هایی هستند که افراد مذهبی با دارا بودن آن فشار و اضطراب کمتری را متحمل می شوند (۵).

خوش بینی نیز به عنوان یکی از خصوصیات مثبت انسانی، طی دو دهه گذشته، توجه ویژه ای را به خود جلب کرده و می تواند به عنوان یکی از جنبه های دفاعی الگوی فرد باشد. خوش بینی به جهت گزینی اشاره دارد که طی آن معمولاً پیامدهای مثبت مورد انتظارند و این پیامدها به عنوان عوامل ثابت، کلی و درونی در نظر گرفته می شوند (۶). به عبارت دیگر خوش بینی، خلق یا نگرشی است که با انتظارات فرد در مورد آینده اجتماعی و غیر اجتماعی در ارتباط است و فرد ارزیابی کننده با توجه به مطلوبیت اجتماعی، مزایا و یا موارد خوشایند، آن را برای خود بر می گزیند. خوش بینی با خلق و خوی مثبت مرتبط است. اما خوش بینی مثبت بودن سطحی

The translated version of: <http://dx.doi.org/10.5812/ilch.12179>Copyright © 2013, Quran & Etrat Center, The Ministry of Health and Medical Education; Published by Kowsar Corp. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

سه بخشى جمع آورى شد؛ در بخش اول، خصوصيات دموگرافيك، رشته تحصيلى و ديگر اطلاعات دانشجويان، و در بخش دوم اعتقادات مذهبي آنها (پرسشنامه نگرش سنج مذهب؛ گلريز، برهنى ۱۳۵۳) مورد پرسش قرار گرفت. پرسشنامه نگرش سنج مذهب داراى ۲۵ پرسش است و هر پرسش براى نمره دهى از مقياس پنجگانه ليكرت (۰ تا ۴) پيروي مى كند. بر اين اساس نمره كل اين پرسشنامه ۱۰۰

است. دسته بندى نمرات از ۰ تا ۱۰۰ بر اساس مقياس پنجگانه ليكرت به ترتيب: كاملا موافقم، موافقم، نسبتا موافقم، نظرى ندارم و مخالفم با نمرات (۷۶ تا ۱۰۰) نگرش مذهبي عالى، (۵۱ تا ۷۵) خوب، (۲۶ تا ۵۰) متوسط و (۲۵ به پايين) نگرش مذهبي ضعيف طبقه بندى شد. اعتبار اين آزمون از طريق ضريب همبستگى با آزمون آلپورت و رنون و ليندزى بدست آمد كه برابر با ۰/۸۰ است. همچنين، در اعتباريائى اين پرسشنامه از روش گروه هاى شناخته شده استفاده شد و تفاوت ميانگين بين دو گروه عادى و مذهبي معنى دار بدست آمد؛ همچنين نتايج بدست آمده تفاوت ميان دو گروه را نشان داد. اين پرسشنامه در سال هاى اخير مورد آريزايى مجدد قرار گرفت. پاييى اين پرسشنامه با استفاده از روش اسپيرمن-براون برابر با ۰/۶۳ و اعتبار آن برابر با ۰/۲۴۸ محاسبه شد. در بخش سوم سوالاتى در مورد خوش بينى (آزمون جهت گيرى زندگى (LOT-R) مطرح شد: اين آزمون (شى ير، كارور و بريجز، ۱۹۹۴) نسخه کوتاه شده آزمون است كه تفاوت هاى فردى در

زمينه خوش بينى-بدبيني را مورد آريزايى قرار مى دهد؛ براى نمونه: در مواقع نامعين، هميشه انتظار بهترين چيز را دارم. از پاسخ دهندگان خواسته شد تا ميزان موفقت شان با هريك از گزينه ها را بر پايه مقياس پنجگانه ليكرت، كه دامنه اى از صفر (كاملا مخالفم) تا چهار (كاملا موافقم) دارد، درجه بندى كنند. اين مقياس داراى سه گزينه پيرامون خوش بينى، سه گزينه پيرامون بدبيني و چهار گزينه پركننده است (گزينه هاى انحرافى مربوط به آزمونى ديگر كه سنجش آنها هدف آزمون نيست و تنها به منظور كاستن حساسيت نسبت به گزينه هاى اصلى آزمون به كار رفته اند). پس از معكوس كردن نمرات بدست آمده از پرسشهاى بدبيني، مجموعه نمرات گزينه هاى خوش بينى و بدبيني به عنوان نمره كل خوش بينى محاسبه شد. نمره هاى بالاتر (LOT-R) در مجموع گويائى گرايش بيشتر به نتايج مثبت تر در برابر نتايج منفى تر است. شى ير و كارور (۱۹۸۵) ضريب الفائى كرونباخ را ۰/۷۶ و ضريب پاييى بازآزمائى را ۰/۷۹ (با چهار هفته فاصله) براى يك گروه از دانشجويان گزارش كرد. براى تعيين روايى همگرايى آزمون در ايران، ضريب همبستگى آزمون (R-LOT) توسط پنج عاملى

نيست، بلكه افراد خوش بين توانايى حل مسائل را دارند و در مقابله با مشكلات موفق تر عمل مى كنند. آنها در مقابل مسائل و مشكلات حالت انفعالى به خود نمى گيرند، با برنامه ريزى پيش مى روند و نگرش مثبت ترى دارند؛ از اين رو خوش بينى همراه با پشتكار و مشكل گشايى، براى موفقيت، محبوبيت، سلامتى و حتى طول عمر و رهايى از وقايع آسيب زا مؤثر است (۷، ۸). پس اگر ادراكات انسان با باورى مثبت از خود و ديدگاهى خوش بينانه در مورد آينده همراه شود، در اداره جذر و مد زندگى روزانه و كوار آمدن با حوادث تنش آور و تهديد كننده يارى رسان بوده و نتايج مثبت بيشترى به دنبال دارد (۶).

روانشناسان معتقدند نيمى از متغيرهاى مربوط به سلامت روانى افراد بالغ به وسيله باورهاى مذهبي تبين مى شود (۹). مذهب، به عنوان بخشى از فرايند مقابله، مى تواند به گونه اى سودمند بر نحوه آريزايى فرد از عامل تهديدكننده و تعريف مجدد از مشكل، اثر گذارد. همچنين مذهب مى تواند به فرد كمك كند تا در برخورد با موقعيت هاى تنش زا بر هيچانات خود فائق آمده و اميدوارانه تلاش كند. مذهب حتى بر تفسير افراد از نتايج مربوط به روپدادها و حوادث زندگى نيز مؤثر است (۱۰). در همين راستا، ستى و سليگمن (۱۹۹۳) در پژوهشى به بررسى خوش بينى و باورهاى مذهبي پرداختند. نتايج آنها نشان داد كه افراد با بنيادگرايى مذهبي، خوش بين تر از افراد ميانه رو و ليبرال مذهبي هستند (۲). شهنى ييلاق و همكاران (۱۳۸۳) نيز در مطالعه اى به بررسى رابطه على بين نگرش هاى مذهبي، خوش بينى، سلامت روانى و سلامت جسمانى پرداختند. نتايج حاصل از مطالعه ايشان نشان داد كه مسير مستقيم نگرش هاى مذهبي به خوش بينى، خوش بينى به سلامت روانى و سلامت روانى به سلامت جسمانى معنادار است (۶). همچنين، عسگرى در پژوهشى كه روى ۲۰۰ نفر از دانشجويان به انجام رساند، نشان داد كه بين خوش بينى و سلامت معنوى، و همچنين بين اعتقادات معنوى و سلامت معنوى رابطه معنادارى وجود دارد (۴).

۲. اهداف

با توجه به مطالب گفته شده، تحقيق حاضر در نظر دارد همراهى نگرش مذهبي و خوش بينى در دانشجويان دانشكده پرستارى و پيراپزشكى جهرم را مورد بررسى قرار دهد.

مواد و روشها:

پژوهش حاضر، مطالعه اى توصيفى-تحليلي است كه در آن دانشجويان دانشكده پرستارى و پيراپزشكى اعم از گروه پرستارى، هوشبرى و اتاق عمل به روش سرشمارى وارد مطالعه شدند كه بر اين اساس جامعه آمارى پژوهش به ۳۷۰ نفر رسيد. اطلاعات اين پژوهش با استفاده از پرسشنامه اى

مصلى نژاد ل و همكاران

خوب	۳۲ (۱۲/۵)
عالی	۳ (۱/۲)
کل	۲۸۸ (۱۰۰)

نتایج دیگر پژوهش خوش بینی در بین دانشجویان نمایان گر این مسئله بود که اکثریت دانشجویان (۶۰٪، ۱۶۵/۷ نفر) از خوش بینی خوبی برخوردار بودند (جدول ۲).

جدول ۲. توزیع فراوانی میزان خوشبینی در دانشجویان

خوشبینی	فراوانی (درصد)
کم	۱۰ (۴)
متوسط	۳۶ (۱۳/۲)
خوب	۱۵۶ (۶۰/۷)
عالی	۷۰ (۲۵/۷)
کل	۲۷۲ (۱۰۰)

در بررسی سایر نتایج از طریق محاسبه ضریب همبستگی، ارتباط معنی داری بین نگرش مذهبی و سن ($r = 0.43, P = 0.04$) مشاهده شد. ارتباط بین نگرش مذهبی و جنس ($r = 0.53, P = 0.02$)، خوشبینی و جنس ($r = 0.67, P = 0.01$) نیز معنی دار بود. همچنین ارتباط معنی داری ($r = 0.69, P = 0.01$)، تأهل و نگرش مذهبی ($r = 0.67, P = 0.01$) نیز معنی دار بود. همچنین ارتباط معنی داری ($r = 0.62, P = 0.03$) بین نگرش مذهبی و خوش بینی مشاهده شد (جدول ۳).

مقیاس نامیدی بک (گودرزی ۱۳۸۰) محاسبه شد. ضریب آلفای کرونباخ برای آزمون حاضر ۰/۶۰ بود.

پرسشنامه پس از برگزاری جلسه توجیهی و دادن اطلاعات کافی به دانشجویان متمایل به شرکت در مطالعه ارائه شد و پس از کامل کردن جمع آوری گردید. اطلاعات بدست آمده با استفاده از آزمونهای آماری توصیفی، مانند فراوانی میانگین و انحراف معیار، توسط نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

۳. یافته ها

نتایج تحقیق نشان داد که از بین ۲۸۸ دانشجویی که اقدام به تکمیل پرسشنامه کردند، ۱۱۲ نفر (۳۸٪/۹) را مردان و ۱۷۶ نفر (۶۱٪/۱) را زنان تشکیل دادند. همچنین، ۴۷٪/۶ این افراد را دانشجویان گروه پرستاری، ۲۲٪/۶ اتاق عمل، ۲۳٪/۹ هوشبری و مابقی را گروه فوریت ها با ۵٪/۹ به خود اختصاص دادند؛ ۱۲٪/۵ این افراد متأهل و ۸۵٪/۸ مجرد بودند.

نتایج دیگر پژوهش حاضر مؤید این مسئله بود که نگرش مذهبی دانشجویان با اکثریت ۲۱۴ نفر (۸۳٪/۹) متوسط و برای ۳۲ نفر (۱۲٪/۵) خوب می باشد که نتایج آن در ذیل مشخص شده است (جدول ۱).

جدول ۱. توزیع فراوانی نگرش مذهبی در بین دانشجویان

نگرش مذهبی	فراوانی (درصد)
ضعیف	۶ (۲/۴)
متوسط	۲۱۴ (۸۳/۹)

مصلی نژاد ل و همکاران

جدول ۳. توزیع متغیرهای پژوهش بر حسب عوامل دموگرافیک^a

متغیر مستقل	نگرش مذهبی	خوشبینی
جنس		
مرد	۵۴/۴ ± ۸/۶۳	۲۸/۲ ± ۵/۴۴
زن	۴۰/۳۳ ± ۹/۹۷	۲۵/۶۸ ± ۵/۳۹
T	۴,۱۸	۳,۷۷
P	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
رشته تحصیلی		
پرستاری	۴۱/۸۶ (۱۰/۱۶)	۲۶/۱۶ (۵/۶۶)
اتاق عمل	۴۴/۹۰ (۷/۰۴)	۲۶/۲۳ (۵/۷۷)
هوشبری	۴۱/۴۵ (۱۱/۵۸)	۲۴/۳۶ (۴/۷)
فوریت	۴۵/۹۲ (۹/۴)	۲۷/۲۵ (۴/۶۵)
F	۲/۲۱	۲/۸۱
P	۰/۰۶	۰/۰۲
تأهل		
متأهل	۴۲/۳۷ ± ۱۱/۸۶	۴۲/۳۵ ± ۴/۱
مجرد	۴۲/۱۰ ± ۸/۹	۲۶/۶ ± ۵/۷
T	۰/۱۵	۰/۷۶
P	۰/۹۰	۰/۳۳

^a مقادیر در جدول به صورت میانگین (انحراف معیار) یا مقدار (درصد) بیان شده اند

۵. بحث

هدف از این پژوهش، بررسی رابطه ی نگرش مذهبی و خوشبینی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جهرم بود. بر اساس نتایج به دست آمده، بین نگرش مذهبی و خوشبینی رابطه ی معناداری مشاهده شد. نتایج پژوهش حاضر با پژوهش های ستی و سلیگمن (۲)، کلیپاتریک و همکاران (۱۱)، عسگری و همکاران (۴)، عطاری و همکاران (۱۲)، شهنی بیلاق و همکاران (۶)، که آن ها نیز رابطه مثبت و معنی داری را بین این دو متغیر بدست آوردند، همخوانی داشت. در تبیین این یافته می توان گفت که نگرش مذهبی، جهان بینی مثبتی را فراهم می آورد که به زندگی معنا می دهد؛ و این همان حس هدفمندی توأم با امیدواری بیشتر و خوشبینی است. چنین احساس مثبتی می تواند به مقابله با تنش های روزانه زندگی بپردازد. اعتقادات مذهبی، حمایت و مراقبت از دیگران و تشویق، ویژگی های شخصیتی چون نوع دوستی، مهربانی و بخشندگی را تایید می کنند که این رفتارها به نوبه خود هماهنگی درون جوامع را ترویج می دهد. قابل توجه است که تاکنون در هیچ مطالعه ای افراد غیر مذهبی خوش بین تر از افراد

مذهبی گزارش نشده اند (۳). بلکه در مقابل بر ارتباط مثبت مذهب با متغیرهایی نظیر شادکامی (۱۳-۱۶)، سلامت روان (۱۷-۱۹)، کیفیت زندگی و رضایت از زندگی (۲۰، ۲۱) تاکید شده است. هرچند باید این نکته را در نظر داشت که مذهبی با آیین های نامناسب ممکن است به عنوان عامل کنترل کننده اجتماعی بیش از حد محدودکننده باشند و برای القای احساس گناه، شرم، ترس یا خشم و پرخاشگری مورد استفاده قرار گیرند (۳).

رابطه معنادار سن و نگرش مذهبی با یافته های بدست آمده از مطالعه زکوی و همکاران (۲۲) همسوست. در مطالعه ظهور و توکلی (۹) نیز دانشجویان مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی نسبت به دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری عمومی از نگرش مذهبی قوی تری برخوردار بودند، که با توجه به روند تکمیلی تحصیلات و افزایش سن، این مساله چندان دور از انتظار نیست و می تواند با نتایج این مطالعه همسو باشد. اما در مطالعه صحرائیان و همکاران (۵) رابطه سن و نگرش مذهبی، منفی و معنادار است که این با نتیجه بدست آمده از پژوهش حاضر ناهمسوست. به طور کلی، تحقیقات در این زمینه نتایج متفاوتی به دنبال

سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت. ۱۳۹۳؛ ۱(۴): ۱.

مصلى نژاد ل و همكاران

معنوی قوی تری نسبت به دختران داشتند، درحالی که در دو مطالعه مذکور نگرش معنوی دانشجویان دختر قوی تر بود. همچنین، مقایسه خوش بینی دانشجویان رشته های پرستاری، هوشبری، اتاق عمل و فوریت های پزشکی اختلاف معناداری را نشان داد که این متغیر در پژوهش های قبلی کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

داشته که این می تواند به دلیل نزدیک بودن دامنه سنی دانشجویان باشد، حتی روش نمونه گیری را نیز می توان در این امر تأثیرگذار دانست.

همچنین، بین جنس و نگرش مذهبی رابطه آماری معنی داری مشاهده شد که این با نتیجه مطالعه ظهور و توکلی(۹) و زکوی و همکاران(۲۲) همخوانی دارد؛ با این تفاوت که در مطالعه حاضر دانشجویان پسر نگرش

برای مشاهده منابع این مقاله، به متن انگلیسی مراجعه شود.

December 30, 2013

Research Article

ترافق الموقف الديني والتفاؤل بين طلاب كلية التمريض والفئات الطبية المساعدة (مساعدى الأطباء من معالجين فيزيائيين وغيره) في مدينة

جاهروم

ليلى مصلى نجاد^١، زهرة بادية بيا^٢، ياسر محمودي^٣^١ قسم الصحة النفسية، جامعة حرم العلوم الطبية، مدينة حرم، إيران^٢ مدرس تعليمي، جامعة حرم للعلوم الطبية، حرم، إيران^٣ طالب في علم التخدير، عضو لجنة الأبحاث الطلابية، جامعة حرم للعلوم الطبية، مدينة حرم، إيران

*Corresponding author: Leyli Mosallanejad, Jahrom University of Medical Sciences, Motahari Avenue, Jahrom, P.O. Box: 74148, IR Iran. Tel: +98-9177920813, E-mail: mossla_1@yahoo.com

Received: July 30, 2013; Accepted: August 20, 2013

الخلفية العلمية: المذهب هو من أهم العوامل التي تعطي معنى لقيم الفرد الإنسانية، وسلوكه وخراته، لذلك منذ ما يقارب القرن فأن دراسة المذهب وأثاره على علم النفس كان من الأبحاث التي تقوم بدراستها العلوم الاجتماعية

الهدف: أُنجزت هذه الدراسة للتحقيق عن مصاحبة الموقف الديني والتفاؤل بين طلاب كلية التمريض والفئات الطبية المساعدة في جامعة جاهروم للعلوم الطبية.

الولائم والأساليب: أسلوب الدراسة كان توصيفي - تحليلي، كان الاحصاء السكاني للدراسة ٣٧٠ شخص حيث تم انتخاب عدد من كافة طلاب هذه الكلية

بطريقة أخذ العينات. أدوات جمع المعطيات شكلت ورقة الاستبيان الموقف الديني (جلريز - براهني ١٣٥٣) وورقة استبيان اختبار توجيه الحياة (LOT-R)

النتائج: أثبت هذا البحث بأنه يوجد رابطة قوية بين الموقف الديني والتفاؤل ($r=٠/٦٢$ و $P=٠/٠٣$) إن الموقف الديني والتفاؤل بين الجنسين وحسب الفرع

الدراسي مختلفة

التحقيق: لذلك ينصح بتنفيذ برامج عملية بهدف تقوية المعتقدات الدينية والمذهبية بين الطلاب

الكلمات المفتاحية: الموقف الذهني، التفاؤل، طلاب التمريض ومساعدى الأطباء من معالجين فيزيائيين

التطبيق في مجال السياسات الصحية والعلاج/التعليم والبحوث الطبي:

هذه الدراسة تساعد في إبراز أهمية موقع وحقوق البيئة في النمط المعيشي الإسلامي، في منظور القرآن والروايات.

The translated version of: <http://dx.doi.org/10.5812/ilch.12179>

Copyright © 2013, Quran & Etrat Center, The Ministry of Health and Medical Education; Published by Kowsar Corp. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.